

Allen Ginsberg

PLUTÓ(nium)I ÓDA

I

- 1 Mi ez a természet-nemszülte új elem? Hát van új dolog a nap alatt?
Ó kutakodó Whitman, végre van modern époszunk, robbanó, Tudományos
téma
- Először Doktor Seaborg vetette papírra hanyagul, mételyes kézzel, és az
Uranuson túli tengert átszelő Halál-planétáról nevezte el
melynek földalatti érce nemzi Hádész e magma-szaggatta urát, a bosszuló
Fúriák fejedelmét, a milliárdos Pokol-Királyt akinek egykor
5 átvágott torkú fekete bárányokat áldoztak, s a papok elfordították arcukat az
alvilági misztériumoktól Eleuszis magányos templomában,
Tavaszöld Persephoné lagzit ült a kikerülhetetlen Árnnyal, aszfodélos.
anyja, Démétér harmatot sírt,
Lánya beboltozódott sós üregekbe fehér hó és fekete jégeső, szürke téli zuhé
vagy sarki jég alatt felfoghatatlan évadokkal mielőtt
Hal repült az égen, és a Kos meghalt csillagbozót tövében és a Bika megtaposta
a földet és eget
- S az Ikrék emlékirataikat agyagba vagy mord vízözönbe rótták
10 kimosva a koponyákból az emlékezést, vagy mielőtt az Oroszlán Éden orgonás
szellőit szimatolta –
Mielőtt a Nagy Év megforgatta tizenkét jelét, mielőtt a csillagképek huszon-
négyezer napos év alatt
lassan körbeforgatták tengelyüket a Nyilasban, százhatvanhétézerszer térve
vissza eddig az éjszakáig
Ó rádióaktív Nemezis jelen voltál a kiábrándulás kezdődő fekete süket nyelv-
nélküli szagtalan robbanásakor?
- Kinyilatkoztatom keresztségben nyert neved négy milliárd év után
15 Úgy vélem, a Földnemző Éjben születted, tisztelgek tartós fenségű szörnyű
jelenléted előtt mely isteni mint
Szabaot, Jehova, Asztapheusz, Adonaeusz, Elohim, Iao, Ialdabaoth, kiket az
egymást követő aeonok szültek a Fény Szakadékában,
Sophia elmékedései átszállamlottak tűnődő tejtúton, Einstein ezüstvékony
hajához hasonló csillagtajtékok örvényein!
Whitman apám, ünneplem az anyagot mely feledésbe borítja az Ént!
A Nagy Témát, mely megsemmisíti a tintás ujjakat és sokoldalú imákat, régi
szónokok ihletett halhatatlan szövegeit,
20 énekedbe kezdek, nyitott szájjal lehelem a tágas égbe Hanford, Savannah
River, Rocky Flats, Pantex, Burlington, Albuquerque csöndes üzemei
fölé,

- üvöltöm Washingtonon, Délkarolinán, Kolorádón, Texason, Iowán, Újmexi-
 kón át,
 ahol a nukleáris reaktorok új dolgot teremtenek a Nap alatt, ahol a Rockwell-
 hadiművek nitrogénfürdőkben előállítják ezt a halál-kacat-kioldót,
 s a Hanger-Silas Mason R. T. tízezerrel gyűjti össze a megfélemlített hadititkot,
 s ahol a Manzano hegység azzal hanceg, hogy kivájt hasában kétszáz-
 negyven évezredre szóló
 szörnyű pusztulást halmozott fel miközben Tejútunk spirálisan pörög köd-
 magva körül.
- 25 Szellemem titkos térségeidbe hatol, szemtől szembe beszélek veled, oroszlán-
 bögésedet bőgöm halandó szájjal.
 Egy mikrogramm elég egy tüdőnek, tíz fontnyi nehéz fémpor lassan kavarogva
 a sűrke havasok felett
 bolygónk teljes szélességében sugárzásodnál mennyivel sebesebben zúdit ron-
 tást és halált mindenre, ami él?
 Ha testembe hatolsz ha nem, szellemem dalol benned, Utolérhetetlen Súly,
 Ó nehéz nehéz elem ocsúdva tudodatot hat fogalomba foglalom most,
- 30 Zengem abszolút Hiúságodat. Hé félelemben született Harag szörnye, ó
 Legtudatlanabb anyag, természetellenes és Földtől idegen! Fémbirodalmak
 káprázata!
 Hazug Tudósok elpusztítója! Mohó Tábornokokat elemésztő, Hadseregeket
 szemétegetőbe taszító, Háborúkat megolvasztó szörny!
 Végső Ítélet, bosszúszomjas nemzetek fölött Isteni Szél, Elnökök Háborgatója,
 Vezérpolitikusok Halálbotránya! Ah ostoba ipari civilizációk!
 Rákboszorkány, művelt és tanulatlan tömegeket emésztő! Az emberi ész
 gyárilag előállított kísértete! Ó gyakorló Fekete Mágusok tetetöltött
 hasonmása
- 35 Dacolok a Valóságoddal, pusztá létednek hadat üzenek! Közhírré teszem
 okaidat és okozataidat!
 Háromszáz tonnára gördítem a Szellem Kerekét! Nevedet bezúditom az
 emberiség fülébe! Megtestesítem végső hatalmaidat!
 Ékesszólásom nekironrt felmagasztalt misztériumodnak! Lélegzetem tovaűjja
 hetvenkedő félelmeidet! Alakzatodat végül
 Beton- és ércfalaid mögött zengem gumierődeidben és áttetsző szilícium-paj-
 zsaid mögött sugárbiztos szobákban és a legfinomabb olajfürdőkben,
 hangom robajlik távirányított rekeszeken és tégelyeken át és visszhangzik
 a légmentes villamos boltívek alatt,
- 40 Szellemem hangosan behatol a föld alatt néma ólomtrónusokon és ólomágya-
 kon nyugvó üzemanyagtartályaidda
 Ó sűrűség! E súlytalan himnusz transzcendens kürtje zeng rejtett szobáidban
 és az ércajtókon át betör a Pokol Termébe!
 Iszonyatos rezgésed fölött ez a mértékre szabott harmónia lebeg hallhatón,
 ezek az ujjongó hangok akár a méz és tej és borédes víz
 a kőlapra loccsantva, ezek a szótagok árpaszemek a Reaktor szívére hintve,
 Üres hangzókkal szólítlak néven, zsoltárba foglalom közelgő végzetedet,
 lélegzetem szinte haláltalan melletted,

45 hogy előbűvöljem végítéletedet, ezt a verset mauzóleumod falára tűzöm látno-
kian hogy lepecsételjelek Mindörökké a Gyémánt Igazsággal! Ó kárho-
zatra ítélt plutónium!

II

A Dalnok az éjféli higanygőzfénytől hajnalig áttekinti a plutó(nium)i törté-
nelmet
hogy nyugodt egyensúlyt eszeljen ki a Nemzetek gondolkodási formái közé,
melyek a bürokratikusán
és borzalmasan felfegyverzett, sátáni ipart tenyésztik Ötszáz Milliárd Dolláros
Erővel
szerte a világon, épp amikor születik e szöveg a kolorádóbeli Boulderben,
a Sziklás Hegység homlokzatával szemközt
50 tizenkét mérföldnyire északra a Rocky Flats Nukleáris Erőműtől, az Egyesült
Államokban, Amerika északi részén, a Nyugati Féltekén
a Föld nevű bolygón mely hat hónapja és tizennégy napja kering Naprendsze-
rünk körül a Spirális Tejúton
helyi időszámítás szerint 1978 évvel az utolsó Isten kormánykodása után
És elkészül, mire a sárgán párálló hajnali felhők beragyogják Keletet, Denver
városa odalent fehérlik
A kék ég áttetszőn emeli üres és tágas mélységeit a hajnalcsillagig, magasan az
erkély fölé
55 a Flatiron csipkés fenyveses gerincéről völgybevivő úton kerekükkel a járdának
támaszkodó autók fölé
Napfényes hegyi legelők omoltak rozsdavörös homokkősziklákra, városi
téglatetőik fölé
és a verebek fütyülve ébredtek a Tengerész-utca nyárzöld lombjai között.

III

Nektek zeng ez az óda, ó jövőbeli Költők és Szónokok, neked, Whitman apám
ahogy elhaladok melletted, neked Kongresszus és amerikai nép,
nektek, ittlévő bölcselkedők, lelki barátok és tanítók, neked, ó Gyémánt TUDO-
mányok Magisztere,
60 Fogjátok ezt a szótagokból ácsolt kereket, ezeket a lélegzetfogytig lehelt
magán- és mássalhangzókat
Lélegeztétek be szívetekig ezt a tiszta mérget, leheljétek ki mellkasotokból
teremtett világunkra ezt az áldást,
erdők városok óceánok sivatagok sziklás síkságok és hegyek, Tíz Égtáj ékei,
békítsen meg benneteket kiáradó lélegzetem,
dútsítsátok fel ezt a plutó(nium)i ódát hogy üres robbanása bejárja a földi
gondolat-világokat

- Delejezzétek ezt az üvöltést szívtelen szájalommal, romboljátok le ezt a plutónium-hegyet közönséges ésszel és testi beszéddel,
65 és így adjatok hatalmat ennek az ész-örző léleknek, hogy lobbanjon ki, lobbanjon ki, lobbanjon túl, lobbanjon túl rajtam, Ébresszétek a tért, úgy ah!

JEGYZET A PLUTÓ(nium)I ÓDÁHOZ

- 3 Vagyis Plutóról: Pluto, Uranuson és Neptunuson túli bolygó. Dr. Glen Seaborg: „A plutónium felfedezője”.
- 4 Plutó az Eumenidák apja volt, a fúriáké, akik visszatérnek, hogy megbosszulják a szenvedély, agresszió, tudatlanság stb. okozta esztelen károkat. Plutó a Gazdagság istene is volt.
- 6 Demeter: Plutó anyósa, a Föld termékenység-istennője, akinek lányát, Persephonét az alvilág ura, Plutó feleségül rabolta magának, és fél évig a barlangjaiban tartotta, majd tavaszanként átengedte az anyjának. Demeter búzát adott az embereknek Eleuziszben, ahol a temploma állt – a görögség ezen a helyen Plutót is imádta, a fönt jelzett szertartással adózva neki. – W.C. Williams azt írta az aszfödéloszról, „e zöldes virágról”, hogy Hadészben virult.
- 8 Hal, Kos, Bika, Ikrek, Rák, Oroszlán: a Pisces, Aires, Taurus, Gemini, Cancer, Leo korszakai: mindegyik 2000 évig tartott.
- 11 A platonikus vagy babiloni vagy csillagászati Nagy Év = 24 000 év = a plutónium rádióaktivitásának felével.
- 12 A Nagy Év 24 000 éves időszaka szorozva 167 000 ciklussal = 4 milliárd évvel; ennyire becsülik a Föld korát.
- 16 Jehovától Idalbaothig: az egymást követő aeonoknak Szophia szellemében született uralkodói, bizonyos ophitikus és barbelo-gnosztikus mítoszok szerint.
- 20–23 Plutónium-gyarak államok és a bombagyártásban betöltött funkciójuk szerint csoportosítva.
- 23 Becslések szerint a plutónium 24 000 év alatt válik hatástalanná.
- 26–27 Számítások szerint tíz font plutónium, széthintve a földön, négy milliárd ember megöléséhez elegendő.
- 29 Buddhista koncepció szerint az idő káprázatában a gög, a düh és a tudatlanság egybefoglalja ezt a hat fogalmat: Istenek, Harci Démonok, Emberi Lények, Éhes Kísértetek, Állatok és Pokolbeli Lények.
- 33 Isteni Szél: kamikaze, tájfun, istenek-küldte szél.
- 36 1978 táján 300 tonnára becsülték az amerikai bombák számára termelt plutóniumot.
- 43 Hagyományos istenáldozat Hadésznek Eleuzisz templománál; Odüsszeusz az Acheron-menti Nekromateionnál áldozott így.
- 45 Gyémánt: utalás a buddhista Szunyata-elméletre, mely szerint a létezés egyidejűleg hézagos és szilárd, üres és valóságos, a mindenén áthatoló énnélküli (üres űrű) természetet a törhetetlenül kemény Vajra vagy a Gyémánt Jogar jelképezi.
- 46 Az utcai lámpák higanygőzzel világítanak.
- 48 Ennyire becsülik a világ katonai költségvetését; ebből az Egyesült Államok részese-dése 1978 októberében 116 milliárd.
- 62–64 A Buddha-jellegű tevékenység négy jellemzője: megbékítés, feldúsítás, delejzés és lerombolás.
- 65 A szanszkrit prajnaparamita (Legfelső Tökéletes Bölcsesség) Mantra megközelítően pontos kifejezése és körülírása: Gate Gate Paragate Parasamgate Bodhi Sava.